

Fővárosi Ítéltábla

7.Pf.20.071/2021/9.

A Fővárosi Ítéltábla a Budapesti 384. sz. Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: dr. Simon D. Gábor ügyvéd) által képviselt I. rendű felperes (I. rendű felperes címe) I. rendű, II. rendű felperes neve (uo.) II. rendű és kiskorú III. rendű felperes neve (uo.) III. rendű felpereseknek – a Földényi, Lászlai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: dr. Földényi Rita ügyvéd) által képviselt alperes (alperes címe.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében – amely perbe a Bebesi Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe., ügyintéző: dr. Bebesi István ügyvéd) által képviselt beavatkozó (beavatkozó címe) az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott – a Fővárosi Törvényszék 2020. december 7. napján kelt 17.P.20.847/2020/19. számú ítélete ellen az I-III. rendű felperesek részéről 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben, a következők szerint megváltoztatja:

- az I-II. rendű felpereseket mint együttes jogosultakat megillető 22.753.604,5 forint kártérítés összegét felemeli 24.684.604 (Huszonégymillió-hatszáznyolcvannégyezer-hatszáznégy) forintra azzal, hogy az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított részösszegeken felül további 576.000 (Ötszázhetvenhatezer) forint után 2009. április 16. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű, 855.000 (Nyolcszázötvenötezer) forint után 2016. október 16. napjától és 500.000 (Ötszázezer) forint után 2018. június 17. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot köteles megfizetni;
- az alperes részéről a I-III. rendű felperesek javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.709.515 (Egymillió-hétszázkilencezer-ötszázötvenöt) forint és ebből 1.419.719 (Egymillió-négyezer-ötszázötvenöt) forint után járó áfa összege felemeli;
- az I-II. rendű felpereseket kereseti illeték megfizetésére kötelező rendelkezést mellőzi, egyúttal megállapítja, hogy az állam által viselt kereseti illeték összege 1.500.000 (Egymillió-ötszázezer) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi együttesen az I-III. rendű felpereseket, hogy – 15 napon belül – fizessenek meg az alperesnek 150.800 (Százötvenezer-nyolcszáz) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Kötelezi együttesen az I-II. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg – felhívásra – 382.680 (Háromszáznolcvankétezer-hatszáznyolcvan) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam javára, míg a le nem rótt további 207.560 (Kétszázhétezer-ötszázhatvan) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés szempontjából releváns tényállás szerint az I. és II. rendű felperesek gyermekénél, a 2008. május 21-én született III. rendű felperesnél az alperesi ellátással okozati összefüggésben oxigénhiányos agykárosodás alakult ki. A III. rendű felperes kórállapotát egyrészt genetikai izombetegsége (DMD), másrészt többszörös agyi oxigénhiányos kórereditű elváltozása határozza meg. Az összességében súlyos tanulási-, figyelem- és magatartásszabályozási zavara az oxigénhiányos agykárosodásával áll okozati összefüggésben, míg az izomzatában, mozgásában észlelhető elváltozások, gyengeségek az oxigénhiányos agykárosodáshoz is kapcsolódnak, de az életkora előrehaladtával elsősorban a DMD betegséghez köthetők inkább. A III. rendű felperes oxigénhiányos agykárosodásával okozati összefüggésben álló állapotában a fejlesztések hatására akár állapotjavulás is bekövetkezhet, a genetikai betegségéből adódóan az életkora előrehaladtával általános egészségi állapotában – elsősorban mozgáskészségében, amely kihatással lehet a tanulási, viselkedési állapotára – rosszabbodás várható a betegség lefolyásából adódóan, amelynek üteme nem határozható meg.

[2] A III. rendű felperes oxigénhiányos agykárosodására figyelemmel az egészséges gyermekhez képest 3 éves koráig napi 4 óra, ezt követően napi 2 óra többlet ápolás-gondozásra és felügyeletre szorult. Ezt követően 2017 januárjától, magántanulói státuszától kezdődően, iskolaidőben a fenti időtartam mellett további – átlagosan napi 4 órában – felügyeletre szorul. A III. rendű felperes az oxigénhiányos agykárosodással összefüggésben DSGM-fejlesztésre szorult, a fejlesztést 6 hetes korától 2 éves koráig a szakgyógytornász ingyenesen biztosította számára. Az I-II. rendű felperesek a III. rendű felperes megszületését megelőzően is rendelkeztek gépjárművel, majd ennek meghibásodása miatt, 2015 márciusától 2018 májusáig a II. rendű felperes édesanyjának autóját használták. Ezt követően 2016. június 16-án vásároltak egy gépjármű típusa típusú járművet.

[3] A III. rendű felperes az átlagostól kissé gyengébb intellektuális teljesítményű, laza mentális fékrendszerű, gátolt, önmagát bizonytalan helyzetűnek érző, esetenként fékezetlen feszültségű és robbanékony indulatú, szorongó, védelem és gondoskodás igényű személyiség, jelenleg olyan pszichés elváltozásban nem szenved, amely szakorvosi vagy pszichoterápiás megsegítését tenné szükségessé. Mozgásfejlődése megkésve indult, Dévény-torna hatására 22 hónaposan kezdett járni, beszédfejlődése terén szintén elmaradásban volt, 3 éves korától beszél folyamatosan, 3 éves koráig pürésített ételt tudott csak enni, mivel sokszor félrenyelte. Tanulási nehézségei miatt sok kudarc és bántás érte és éri, emellett sok kezelésen és fejlesztésen is részt kellett vennie. Az I-II. rendű felpereseknek rendkívüli pszichés megterhelést jelentett a gyermekük megszületését követő állapota, ami jelenleg is megviseli őket. A III. rendű felperes állapota folyamatos aggodással járt és jár, félrenyelése miatt állandó fokozott felügyeletet igényelt, és jelenleg is szülei segítségére szorul. A III. rendű felperes oxigénhiányos agykárosodása miatt fennálló súlyos tanulási-, figyelem- és magatartásszabályozási zavara miatt magántanuló, részben az I. rendű felperes tanítja otthon, amely miatt munkáját is otthonról végzi. A II. rendű felperes is otthagyta hivatását a szolgálatnál, hogy több időt tudjon töltetni a III. rendű felperessel, ami nagy törést jelentett az életében. A III. rendű felperes megszületését megelőzően az I-II. rendű felperesek aktív életet éltek, a III. rendű felperes fokozott felügyelete mellett szórakozási lehetőségeik beszűkültek, barátai elmaradtak, szabadidős programjaik megszűntek, 2 évig párterápiára is jártak. Az I. rendű felperesnél jelenleg olyan pszichés elváltozás nem mutatható ki, amely pszichoterápiás megsegítését indokolná, mára a vele és gyermekével történeteket feldolgozta. A II. rendű felperes jelenlegi állapota pszichoterápiás megsegítését indokolja.

[4] Az alperes a kár bekövetkezésének időpontjában az alperesi beavatkozáznál rendelkezett felelősségbiztosítással.

[5] A Fővárosi Ítéltábla a 7.Pf.20.178/2018/6. számú jogerős közbenső ítéletével megállapította az alperes kártérítési felelősségét a III. rendű felperes oxigénhiány eredetű agykárosodása miatt az I-III. rendű felpereseket ért károkért.

[6] Az I-III. rendű felperesek végleges keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest kártérítés címén az I-II. rendű felperesek részére egyenként 6.500.000 forint, a III. rendű felperes részére 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ezen összegek után 2008. május 21. napjától a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata, valamint az I-II. rendű felperesek mint együttes jogosultak részére ápolás-gondozás, felügyelet címén 16.556.625 forint, háztartási kisegítő címén 4.731.637,5 forint, rezsi többletköltség címén 684.000 forint vagyoni kár és ezen összegek után 2014. július 16. napjától, fejlesztő kezelések költsége címén összesen 3.050.180 forint vagyoni kár és ebből 576.000 forint után 2009. április 16. napjától, 529.780 forint után 2010. február 28. napjától, 510.400 forint után 2012. november 29. napjától, 104.000 forint után 2015. szeptember 1. napjától, 190.000 forint után 2019. január 23. napjától, 1.140.000 forint után 2020. március 1. napjától, közlekedési többletköltség címén 1.341.982 forint és ennek 2014. július 16. napjától, valamint 855.000 forint és ennek 2016. október 16. napjától, gyermekfelügyelet költsége címén 379.800 forint és ennek 2010. január 15. napjától, gépkocsi vásárlás költsége címén 500.000 forint vagyoni kár és ennek 2018. június 16. napjától a kifizetés napjáig járó, a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése

szerinti késedelmi kamata, valamint az I-II. rendű felperesek mint együttes jogosultak részére 2020. október 1. napjától kezdődően ápolás-gondozás és felügyelet címén havi 279.000 forint, háztartási kisegítő költsége címén havi 54.000 forint, rezsi többletköltség címén havi 6.000 forint, magántanár költsége címén havi 95.000 forint, és közlekedési többletköltség címén havi 8.160 forint, összesen havi 442.160 forint járadék és a perköltség megfizetésére. Keresetük jogalapjaként az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdését, 13. § (1) bekezdését, a régi Ptk. 318. § (1) bekezdését, 339. § (1) bekezdését, 355. § (1) bekezdését jelölték meg.

[7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta az I-III. rendű felperesek vagyoni kártérítési igényének összepszerűségét és indokoltságát, valamint a nem vagyoni kártérítési igény összepszerűségét is.

[8] Az alperesi beavatkozó ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, indokai körében csatlakozott az alperes által előadottakhoz.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I-II. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak 22.753.604,5 forintot és ebből 19.994.424,5 forint után 2014. szeptember 16. napjától, 529.780 forint után 2010. február 28. napjától, 510.400 forint után 2012. november 29. napjától, 104.000 forint után 2015. szeptember 1. napjától, 190.000 forint után 2019. január 23-tól, 1.425.000 forint után 2020. május 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az I-II. rendű felpereseknek személyenként 4.500.000 forintot, a III. rendű felperesnek 9.000.000 forintot és ezen összegek után 2008. május 21. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 2021. január 1. napjától minden hónap ötödik napjáig előre esedékesen az I-II. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak 350.202 forint járadékot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítéletet 21.419.425 forintra és a járadékra előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította. Kötelezte a felpereseket, hogy személyenként fizessenek meg 108.000 forint illetéket, valamint 27.392 forint állam által előlegezett költséget az államnak, illetve a Fővárosi Törvényszék költségvetési elszámolási számlájára. A le nem rótt 1.284.000 forint illetékről, valamint 21.306 forint állam által előlegezett költségről akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában döntésének alapjaként felhívta az Eütv. 77. § (3) bekezdését, az Eütv. 244. §-át a régi Ptk. 318. § (1) bekezdését, a 339. § (1) bekezdését, a régi Ptk. 355. § (1), (4) bekezdését. Rögzítette, hogy jogerős közbenső ítéletével a Fővárosi Ítéltábla megállapította az alperes kártérítő felelősségét a III. rendű felperes oxigénhiány eredetű agykárosodása miatt az I-III. rendű felpereseket ért károkért. Az ítéletben ezért csak a kereset összepszerűségéről kellett határozni.

[11] Az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezés szempontjából releváns jogi indokolási részében az ápolás-gondozás és felügyelet címén igényelt kárigény tekintetében az orvosszakértői kiegészítő vélemény (35. sorszám), valamint a szakértő személyes meghallgatása (8. sorszámú jegyzőkönyv) alapján kifejtette, hogy a III. rendű felperes oxigénhiányos agykárosodására tekintettel egy egészséges gyermekhez képest 3 éves koráig napi mintegy 3-4 órában, ezt követően napi 1-2 órában többlet ápolásra, gondozásra szorult. Kiemelte a szakvéleményből: a III. rendű felperes állapotában, viselkedésében már megfigyelhetők az oxigénhiányos agykárosodásból származó, illetőleg a DMD hatásának a következményei, így jelenleg már nem lehet elkülöníteni a viselkedési zavarok mögötti kórképeket. Utalt ugyanakkor a szakértő szóbeli nyilatkozatára, miszerint a III. rendű felperes jelenlegi állapotában az oxigénhiányos agykárosodás dominál. A hatás a központi idegrendszerre az oxigénhiányos állapotból származik, a DMD a periférián jelentkezik elsősorban, ez az állapotában nagyon minimálisan van jelen. A szakértő személyes meghallgatása során tett nyilatkozata alapján megállapította, hogy ha kimutatható különbség az egészséges gyermek iskolában töltött ideje, illetőleg a III. rendű felperes magántanáránál töltött ideje között, akkor ezen időtartam alatt a III. rendű felperest felügyelni kell és részt kell venni az oktatásában.

[12] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat értékelve megállapította, hogy a III. rendű felperes 2011. május végéig napi 4 órában, ezt követően 2011. júniustól 2016. decemberig magántanulói státuszának kezdetéig, napi 2 órában, majd ezt követően 2017 januárjától – a keresettel részben egyezően – az iskolai tanítási időben napi 6 órában, az oxigénhiányos agykárosodásával okozati összefüggésben többlet ápolásra-gondozásra, felügyeletre szorult. Indokolása szerint az időtartamokat arra figyelemmel állapította meg, hogy a kiegészítő szakvélemény egyértelmű állásfoglalása alapján a korábbi időszakokra meghatározott napi időtartam az oxigénhiányos agykárosodással okozati összefüggésben felmerülő többlet, és csak a jelenlegi időszakra nyilatkozott úgy a szakértő, hogy a III. rendű felperes viselkedésében már a DMD hatásának következményei is megfigyelhetőek. Mivel a DMD hatása a szakértő személyes meghallgatása során tett nyilatkozata szerint a jelenlegi időszakra vonatkozóan csak nagyon minimálisan van jelen, valamint a felperesek 8 óra helyett az igényüket csak napi 6 órában határozták meg, ezért ezt az időtartamot az oxigénhiányos agykárosodással okozati összefüggésben állónak és elfogadhatónak tartotta. Indokolása szerint azonban az iskolán kívüli időszakokra csak napi 2 óra vehető figyelembe. Mindezek alapján azt állapította meg, hogy 2017 januárjától a III. rendű felperes a tavaszi, nyári, őszi és téli szünetekkel nem érintett időszakokra, átlagosan évente 9 hónapban, havi 21 munkanapon, napi 6 órában, míg a fennmaradó 3 hónapban, 30 napon és a hétvégéken átlagosan havi 9 napon, napi 2 órában szorult az alperesi ellátással okozati összefüggésben ápolásra-gondozásra, felügyeletre. Ezeket az időtartamokat összeszámítva a III. rendű felperes 2017 januárjától összesen 1476 óra ápolás-gondozás, felügyeletre szorult, amelynek napi átlaga – 30 napos hónapokkal számolva – 4 óra. Ugyanezen okból nem találta figyelembe vehetőnek a COVID-19 járvány miatt elrendelt – 2020. március 16. napjától június 15. napjáig tartó – rendkívüli tanítási szünet 3 hónapos időszakát napi 6 órával számítva; az I-II. rendű felperesek igényét ebben az időszakban is napi 2 órában találta alaposnak. Elfogadta a felperesek által csatolt cég 1 Bt. árlistájának 25%-kal csökkentett összegét. Mindezek alapján 13.847.625 forintot állapított meg 2020. december 31. napjáig ápolás-gondozás, felügyelet költsége címén, míg a III. rendű felperes ápolásának-gondozásának, felügyeletének költségét az ítélelhozatalt követően 2021. január 1. napjától a jövőre nézve havi 193.500 (258.000 forint x 0,75) forintban határozta meg.

[13] Az I-II. rendű felperesek javára háztartási kisegítés címén 4.893.637,5 forintot állapított meg az ítélelőhatóságig terjedő időre, míg 2021. január 1. napjától a jövőre nézve havi 54.000 forint járadékot, rezsi többletköltség 470.000 forint lejárt járadékot, míg 2021. január 1. napjától a jövőre nézve havi 5.000 forint járadékot állapított meg. Baba- és gyógyúszás költsége címén összesen 529.780 forintot, HRG-terápia költsége címén összesen 510.400 forintot, gyógyúszás költsége címén összesen 104.000 forintot, magántanulói csoport látogatása címén összesen 190.000 forintot, magántanár költsége címén 2020. december 31-ig összesen 1.425.000 forintot, 2021. január 1. napjától a jövőre nézve havi 95.000 forintot állapított meg, benzinköltség címén 783.162 forintot, a jövőre nézve havi 2.702 forintot határozott meg. A gyermekfelügyelet költsége címén előterjesztett 379.800 forint összegű igényt elutasította.

[14] A DSGM-kezeléssel járó fejlesztő kezelések költsége kapcsán megállapította, hogy családi ismeretségre figyelemmel a kezelésért az I-II. rendű felpereseknek nem kellett fizetniük. Elfogadta a kiegészítő szakvélemény alapján, hogy a III. rendű felperes az oxigénhiányos agykárosodásával okozati összefüggésben szorult DSGM-fejlesztésre, amelynek igénybevételét gyógytornász tanúvallomása is megerősítette, az igényt az I-II. rendű felperesek 4.000 forint/alkalom alapulvételével 144 alkalommal számolva terjesztették elő. Mivel az I-II. rendű felperesek ebben az esetben egy speciális szolgáltatást vettek igénybe, amelyért fizetniük nem kellett, úgy ítélte meg, hogy a vagyonukban nem következett be értékcsökkenés, költségük sem merült fel, azaz káruk sem következett be. Indokolása szerint a harmadik személytől igénybe vett speciális szolgáltatás nem azonosítható a károsultak személyére figyelemmel végzett pl. háztartási munkákkal.

[15] Az I-II. rendű felperesek gépkocsihasználat költsége címén előterjesztett 855.000 forintos igényét szintén elutasította. Kifejtette: tanúvallomás alapján megállapítható, hogy a II. rendű felperes gépkocsiját az I-II. rendű felperesek az általuk megjelölt időszakban ingyenesen használták. Vagyonukban használati díj megfizetésének hiányában értékcsökkenés nem következett be, káruk ezért nem merült fel. Elutasította a gépkocsivásárlás költsége címén előterjesztett 500.000 forintos igényt is. Indokolása szerint az I-II. rendű felperesek előadásából kitűnően, illetve tanúl tanúvallomásával is igazoltan a III. rendű felperes megszületését megelőzően is saját gépjárművel rendelkeztek az I-II. rendű felperesek, és azt használták is. A tönkrement gépjárművük helyett megvásárolt gépjármű vételára nem az alperesi magatartással összefüggésben merült fel.

[16] A nem vagyoni kártérítési igénnyel kapcsolatban kifejtette, hogy a nem vagyoni kártérítésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy az elszenvedett sérelem hozzávetőleges ellensúlyozásáról olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával gondoskodjon, amely az elszenvedett sérelemmel egyenértékű, másnemű előnyt nyújt. Értékelte a III. rendű felperes igényének elbírálása során, hogy nála az oxigénhiányos agykárosodás miatt összességében súlyos tanulási-, figyelem- és magatartásszabályozási zavar alakult ki. A III. rendű felperes izomzatában, mozgásában észlelhető elváltozások, gyengeségek mind az oxigénhiányos, mind pedig a DMD betegséghez is kapcsolódnak, de utóbbiért az alperest kártérítési felelősség nem

terheli. Értékelte a kiegészítő vélemény alapján, hogy a III. rendű felperes mozgásfejlődése megkésve indult, 22 hónaposan kezdett járni, 3 éves korától beszél csak folyamatosan. Számba vette, hogy a III. rendű felperes súlyos tanulási zavara miatt nem tud iskolába járni, magántanulónak kell az iskolát elvégeznie, ezáltal kortársaival sem tud úgy kapcsolatot tartani, mint egészséges társai. Értékelte, hogy a III. rendű felperest tanulási nehézségei miatt sok kudarc és bántás érte és éri, ami – az ennek okait megérteni csak részben képes kisfiú esetén – különös hátránnyá értékelendő. Hangsúlyozta, hogy a III. rendű felperesnek kezelésekre, fejlesztésekre kell járnia ahelyett, hogy az egészséges gyermekekre jellemzően játékkal tölthetné az idejét. Valamennyi körülmény és bizonyíték együttes mérlegelése mellett a III. rendű felperesnél megállapított testi épség és egészséghez fűződő jog megsértésére figyelemmel a 2008. évi értékviszonyok alapján 9.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetését találta indokoltnak és szükségesnek a III. rendű felperest az alperesi ellátással okozati összefüggésben ért nem vagyoni hátrányok pénzbeli kompenzálására, figyelemmel arra is, hogy a III. rendű felperes jelenlegi állapota két különböző kórokú betegségből ered, amelyből az alperest csak az egyikért, a hangsúlyosabbért terheli felelősség.

[17] Az I-II. rendű felperesek nem vagyoni kártérítés iránti keresete körében értékelte mind a felperesek elmondása, mind az ezt megerősítő tanú tanú vallomása alapján, hogy az I-II. rendű felpereseknek rendkívüli pszichés megterhelést jelentett a gyermekük megszületését követő állapota, amely jelenleg is megviseli őket. Figyelembe vette, hogy a III. rendű felperes állapota folyamatos aggódással járt és jár, félrenyelése miatt állandó fokozott felügyeletet igényelt, és jelenleg is szülei segítségére szorul, ami különösen megviselte az első gyermeküket nevelő I-II. rendű felpereseket. Értékelte, hogy az I. rendű felperes tanítja otthon a III. rendű felperest, amely miatt munkáját otthonról végzi, továbbá a II. rendű felperes is otthagyta hivatását, hogy több időt tudjon tölteni a III. rendű felperessel, ez azonban nagy törést jelentett az életében. Mérlegelte azt is, hogy a szórakozási lehetőségeik beszűkültek, barátai elmaradtak, szabadidős programjaik megszűntek, 2 évig párterápiára is jártak, valamint, hogy a II. rendű felperes állapota jelenleg is pszichoterápiás megsegítést indokol. Az előző bizonyítékok és körülmények együttes mérlegelésével a megállapított ép- és teljes családban éléshez való jog, illetőleg a lelki egészséghez fűződő személyiségi jog megsértésére figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a 2008. évi ár- és értékviszonyok alapján személyenként 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetése indokolt és szükséges az I-II. rendű felpereseket az alperesi ellátással okozati összefüggésben ért nem vagyoni hátrányok másnemű pénzbeli előnnyel történő kompenzálására, tekintetbe véve azt is, hogy a III. rendű felperes jelenlegi állapota két különböző kórokú betegségből ered, amelyből az alperest csak az egyikért, a hangsúlyosabbért terheli felelősség.

[18] Az I-III. rendű felperesek és az alperes ügyvédi munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján és a (6) bekezdése szerint mérsékelt összegben, – áfával együtt – 2.540.000 forintban határozta meg, ugyanis álláspontja szerint a kifejtett tevékenység nem állt arányban az igényelt munkadíjjal. Az I-III. rendű felperesek pernyertességét a legmagasabb, 56.785.145 forintos pertárgyértékhez viszonyítottan 80%-ban állapította meg, ennek megfelelően – figyelembe véve azt is, hogy az I-III. rendű felperesek 362.245 forint szakértői díjat előlegeztek – a pernyertesség-pervesztesség arányában rendelkezett a perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 81. § (1) bekezdése alapján, és 1.813.796 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Rendelkezett az állam által előlegezett 380.449 forint költség viseléséről is,

amelyből az I-II. rendű felpereseket pervesztességük, és az általuk előterjesztett kereseti kérelem egymáshoz viszonyított értéke arányában (36%-36%), személyenként 27.392 forint megfizetésére kötelezte.

[19] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I-III. rendű felperesek terjesztettek elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatását kérték a következők szerint: az I-II. rendű felperesek részére megítélt nem vagyoni kártérítést személyenként 6.500.000 forintra, a III. rendű felperes részére megítélt nem vagyoni kártérítést 10.000.000 forintra és annak 2008. május 21-től számított kamataira kérték felemelni. Az I-II. rendű felperesek javára megállapított vagyoni kártérítés összegét 28.230.604 forintra kérték felemelni, amelyből 19.994.424,5 forint helyett 23.540.424 után 2014. szeptember 16-tól járó törvényes kamat, DSGM fejlesztőkezelések költsége címén 576.000 forint 2009. április 16-tól számított törvényes kamat, gépkocsivásárlás címén 500.000 forint után 2018. június 16-tól számított törvényes kamat, gépkocsihasználat címén 855.000 forint után 2016. október 16-tól számított törvényes kamat megítélését is kérték. Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított havi járadékot 2021. január 1. napjától havi 435.702 forintra, az elsőfokú perköltség összegét 2.902.245 forintra kérték felemelni, továbbá az I-II. rendű felpereseket kereseti illeték fizetésében marasztaló ítéleti rendelkezés mellőzését kérték.

[20] A nem vagyoni kártérítés körében sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a minimálisan jelenlévő és a jövőben ismeretlen mértékben romló DMD miatt a nem vagyoni kártérítést túlzottan alacsony összegben állapította meg. Álláspontjuk szerint a megállapított összeg nem áll arányban az I-III. rendű felperesek által az oxigénhiány miatt kialakult károsodás miatt elszenvedett érdeksérelemmel, és nem felel meg a 2008-as ár- és értékviszonyoknak sem. Hangsúlyozták, hogy egy súlyosan beteg, sérült gyermekük született, akit egész életében gyámolítani, gondozni, hozni, vinni kell, az őket ért kár az egyik lehető legsúlyosabb kártípus. Kiemelték, hogy a gyermek életéből kizárt a sikerélmény, kudarcok jellemzik a mindennapjait, nem tudja azt csinálni, amit a többi gyermek, pedig szeretné, felfogja azt, ami vele történik. Megítélésük szerint az elsőfokú bíróságnak értékelnie kellett volna, hogy a III. rendű felperes állapotában a javulás és romlás nem tudni mikor és hogyan, milyen értékben fog bekövetkezni, ezért ezt csak nagyon óvatosan vagy egyáltalán nem lehet figyelembe venni. Kiemelték, hogy a szakértő szerint a DMD elsősorban a periférián jelentkezik, és a III. rendű felperes állapotában ez nagyon minimálisan van jelen, állapotában az oxigénhiányos agykárosodás dominál, központi idegrendszere az oxigénhiányos állapot miatt károsodott. Kérték figyelembe venni, hogy 12,5 év után is csak a szakértő által rögzített mértékben változott a III. rendű felperes állapota, ami az egészségestől nagyon messze van. Kétségtelen, hogy a III. rendű felperes nem fekvőbeteg és megérti, amit mondanak neki, de ez a helyzet akár még súlyosabbnak is tekinthető, mint egy öntudatlan személy helyzete, mivel felfogja, hogy be van zárva egy olyan testbe, aminek hiába parancsol, az nem követi az utasításokat. Megítélésük szerint a 9.000.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés a 2008. évi értékviszonyok szerint alacsony és megalázó egy agykárosodott személy esetén. Az általuk igényelt összegnél már figyelembe vették, hogy van súlyosabb állapotú gyermek is, ezért nem 12-14.000.000 forintot igényeltek, ugyanakkor egy valamivel súlyosabb esetben 1998-ban az akkori ár- és értékviszonyok szerint is 10.000.000 forintot látott megállapíthatónak a Fővárosi Ítéltábla. Azzal érveltek, hogy a szülők sorsa is hasonlóképpen alakul, mintha a gyermekük még súlyosabb károsodást szenvedett volna el, mivel a szülőnek ápolni-gondozni, felügyelni kell a gyermekét, nem tudja a szabadidejét eltölteni, nem tud

barátaival kapcsolatokat ápolni, élete a gyermekéről szól. Hivatkoztak arra, hogy a 2008. évi ár- és értékviszonyok szerint a 4.500.000 forint és kamatai jóval alatta marad a szülőket ért kárnak, de még a magyar bírói gyakorlatnak is. Hangsúlyozták, hogy az eredeti keresetükben megjelölt 5-5.000.000 forint és 8.000.000 forint nem tükrözte a 2008. évi ár- és értékviszonyokat. Előadták azt is, hogy a kért összegek azért olyan alacsonyak, mert csak és kizárólag az alperesi jogellenes károkozással okozati összefüggésben kialakult károkért marasztalható az alperes, ezért a 2008. évi ár- és értékviszonyokra, és a III. rendű felperesi állapotra jellemző 13-14.000.000 forintot nem követelhetik. Hivatkoztak a 2020. szeptemberi beadványhoz csatolt ítéletekre, amelyekben a bíróságok kifejezetten hasonló, kevésbé súlyos károsodás mellett – tehát ahol a gyermek kommunikálni és mozogni is tud, de mégis megnehezítetten – a 2002. évi ár- és értékviszonyok mellett 8.500.000 forint, illetőleg 10.000.000 forint és kamatait ítélték meg a gyermeknek, az édesanyának pedig 4.500.000, illetve 6.000.000 forintot. Megítélésük szerint a kért nem vagyoni kártérítés arányban áll az általuk elszenvedett nem vagyoni kárral és alkalmas arra, hogy hasonló értékű másnemű előnyt nyújtson számukra, a 34/1992. (VI. 1.) AB határozat figyelembevételével.

[21] Az ápolási-gondozási költség kapcsán kifejtették, hogy a keresetpontosítás szóhasználatával egyértelmű, hogy havi 30 napra átlagosan összesen napi 6 óra szolgáltatás árát kívánták elszámolni, ennek oka az, hogy egy naptári évnek mintegy 1/3 részét teszik ki a szünet és a hétvégék. Ha az egész évre minden napra 6 óra gondozás és felügyelet helyett csak 4 órát kérnek és csak ezt adják hozzá a már amúgy is meglévő 2 órányi ápoláshoz, akkor elvégezték a szünidőre vetített korrekciót. Az elsőfokú bíróság által elvégzett újabb korrekció, csökkentés ezért indokolatlan volt. Utaltak arra is, hogy a többlettörődés és foglalkozás a III. rendű felperes esetében a szünidőben is megvalósul, ugyanis ő nem úgy tanul, mint egy egészséges gyermek.

[22] A DSGM-kezeléssel összefüggésben arra hivatkoztak, hogy tanúvallomással alátámasztották: a III. rendű felperes összesen 144 kezelésen vett részt 2008. július 2-tól 2009. május 30-ig. A tanú vallomása szerint a kezelés árát középértéken, 4.000 forintban határozták meg, a kezeléssel felmerült költség okszerű és kellően igazolt. Érvelésük szerint a károkozó alperes nem gazdagodhat, vagy mentesülhet csak azért a károk megfizetése alól, mert a károsult családjában, ismeretségi körében van olyan személy, aki ezt a kezelést ingyenesen végzi. A teljes kártérítés elve értelmében az alperesnek meg kell térítenie ennek a szolgáltatásnak az árát is. A gépkocsihasználat költségét is ugyanezen okból kérték megítélni. Kiemelték, hogy a tanúvallomások alátámasztották, hogy úgy oldották meg gyermekük 2015 márciusa és 2018 májusa között szükséges szállítását – mivel saját gépkocsival ekkor nem rendelkeztek –, hogy a II. rendű felperes édesanyja ingyenesen kölcsönadta azt a számukra. Érvelésük szerint az autó használatának értéke van, kárként értékelhető és a károkozó alperes nem mentesülhet azzal, hogy a felperes rokonságában van olyan személy, aki az autóbérlési szolgáltatást számára ingyenesen nyújtja. Hangsúlyozták, hogy azt nem azért kérték kölcsön, hogy legyen autójuk és kényelmesen tudjanak utazni, hanem azért, mert a gyermeküket kellett szállítani vele, aminek indokoltságát az orvosszakértői vélemény is alátámasztotta. Az anyagi helyzetük 2018 júniusában engedte meg, hogy egy használt gépkocsit vásároljanak, amelyet nagyrészt az alperesi jogellenes károkozás miatt károsodott gyermekük szállításához használnak. Nem vettek volna gépkocsit, ha a gyermekük nem lett volna sérült, ugyanis településen³ minden megoldható helyben, ami egy egészséges, normál család életéhez szükséges lehet.

[23] Kérték a perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatást is. Arra hivatkoztak, hogy az eljárás 9 évig tartott, aktív munkavégzéssel telt, határidőt az I-III. rendű felperesek nem mulasztottak, számos tárgyalásra, szakértői vélemény beszerzésére, tanúmeghallgatásra, szakértői meghallgatásra került sor, amelyeken az I-III. rendű felperesek jogi képviselője jelen volt. Az eltelt időre is figyelemmel az igényelt összeg kb. 18.000 forint plusz áfa összegnek felel meg havonta. A költségviselésről – tekintetbe véve 80%-os pernyertességüket is – annak figyelembevételével kellett továbbá határoznia az elsőfokú bíróságnak, hogy a kereset kártérítésre irányult és annak összecszerúsége nem volt eltúlzott, ezért 2.902.245 forintot kértek megítélni, amelyből 362.245 forint az előlegezett szakértői költség és 2.540.000 forint a munkadíj. Az illetékviselésnél is kérték figyelembe venni, hogy követelésük nem volt nyilvánvalóan túlzott a 80%-os pernyertességre figyelemmel.

[24] Fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, megítélése szerint az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelő, helytálló jogi következtetéseket vont le.

[25] Érvelése szerint Fővárosi Ítélőtábla jogerős közbenső ítéletére figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a nem vagyoni kártérítés mértékét. Helyesen állapította meg azt is, hogy a DMD-vel összefüggő károkért az alperest kártérítési felelősség nem terheli. Helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság a DSGM, a gépkocsihasználat tekintetében, hogy azért az I-II. rendű felpereseknek nem kellett fizetniük, a vagyonukban nem keletkezett be értékcsökkenés, költségük és így káruk sem keletkezett. A gépkocsivásárlás pedig nem az alperesi magatartással okozati összefüggésben merült fel, mivel tanúvallomással igazoltan a III. rendű felperes megszületése előtt is rendelkeztek gépjárművel, amit használtak is.

[26] A Fővárosi Ítélőtábla a fellebbezést a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 27. § (2) bekezdésére figyelemmel tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] Az I-III. rendű felperesek fellebbezése kisebb részben alapos.

[28] Fellebbezés hiányában régi Pp. 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítélete az alábbi keresetet elutasító részeket kivéve: az I-III. rendű felperesek nem vagyoni kártérítés iránti igénye a 4.500.000, 4.500.000, valamint 9.000.000 forintot meghaladó részében, az ápolási, gondozási, felügyeleti díj igényt 2017. január 1. napját követően részben elutasító rendelkezés, a DSGM terápia, autóhasználati díj és gépjármű vásárlás költségét elutasító rész.

[29] A megállapított tényállást a fellebbezés nem érintette, az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályokat helyesen jelölte meg. A fellebbezés korlátai között a Fővárosi Ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a fellebbezésben írt okokból az elsőfokú bíróság túlzottan alacsonyan állapította-e meg a felperesek javára a nem vagyoni kártérítés összegét, helyesen vette-e figyelembe 2017. január 1. napját követően napi átlag 4 órával az ápolási-gondozási, felügyeleti díjigényt, a DSGM terápia, az autóhasználat és a gépjármű vétel költsége a kár kiküszöböléséhez szükséges költségnek minősül-e vagy sem.

[30] Az elsőfokú bíróság a 34/1992. (VI. 1.) AB határozatnak, a régi Ptk. 355. § (4) bekezdésének és a régi Pp. 206. § (3) bekezdésének megfelelően, a per adatait együttesen értékelve, jogszabálysértés nélkül állapította meg a nem vagyoni kártérítések összegét. Az elsőfokú bíróság döntésének felülmérlegelésére a fellebbezésben írt okokból nem volt lehetőség.

[31] Az elsőfokú bíróság megfelelően számba vette a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál a III. rendű felperest ért nem vagyoni hátrányokat, a jogsértés hatásait. A III. rendű felperes saját elmondása szerint (35. számú kiegészítő szakvélemény) szépen ír, a testvérét szereti, otthon jól érzi magát, biciklizik, rollerezik, várja a közös nyaralást, a bűvárkodást. Megalapozatlan volt ezért az a fellebbezési hivatkozás, miszerint a sikerélmény kizárt a III. rendű felperes életéből, illetőleg helyzete nehezebbnek is tekinthető, mint a súlyosabban sérült gyermekeké, mert felfogja a korlátait.

[32] A fellebbezés érvelésével szemben a szakértő a központi idegrendszerre gyakorolt hatás tekintetében állapította meg, hogy ott az oxigénhiányos állapot dominál és a DMD a periférián jelentkezik. Az orvosi iratokban ugyanakkor szerepelt, hogy a III. rendű felperest DMD miatt gondozták, a bal vádlijában már jelen van, és az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg a szakvélemény alapján, hogy a III. rendű felperes izomzatában, mozgásában észlelhető elváltozások, gyengeségek az oxigénhiányos állapothoz is kapcsolódnak, de az életkor előrehaladtával elsősorban a DMD betegséghez köthetők. A nem vagyoni kártérítés régi Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján meghatározott összegében, nemcsak a bírói ítéletig bekövetkezett állapotot kell figyelembe venni. A szakvélemény és a szakértői nyilatkozatok alapján az a következtetés vonható le, hogy a genetikai eredetű betegség hatása nem elhanyagolható, vagy bizonytalan bekövetkezésű, továbbá a mozgás várható nehezítettségében ez a jelentősebb. Az elsőfokú bíróság a genetikai eredetű betegség jelentőségét, szerepét a III. rendű felperest ért nem vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges összeg megállapításánál a szakértői véleménnyel összhangban kisebb súllyal, a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően, nem eltúlzottan értékelte.

[33] A III. rendű felperest gyermekként érő, egész életére kiható egészségkárosodás kétségtelenül a legsúlyosabbak közé tartozik, ezt kifejezi a nem vagyoni kártérítés 10 millió forinthez közeli nagyságrendje, amit a 9 millió forintos összeg megállapításával az elsőfokú bíróság is megfelelően figyelembe vett. A nem vagyoni kártérítés összege nagyságrendileg nem tért el a III. rendű felperes igényétől, nem minősíthető ez okból sem megalázóan kevésnek.

[34] A nem vagyoni kártérítés összegét a régi Pp. 206. § (3) bekezdés alapján egyedi mérlegeléssel kellett megállapítani, ezért az összehasonlítás más esetekkel nehéz és csak nagyságrendileg lehetséges. A Fővárosi Ítéltábla a felperesek által referenciaként hivatkozott döntésekkel összevetve sem találta indokolatlanul alacsonynak a III. rendű felperes javára nem vagyoni hátrányok miatt megítélt összeget. A csatolt esetekben az igényérvényesítők állapota, korlátozottsága általában a III. rendű felperesénél súlyosabb (pl. artikulációs zavarban szenved, speciális iskolába jár, egyensúlyzavara van, mozgásképtelen). A III. rendű felperes DMD betegségét, és az összehasonlításban szereplőkhöz képest kedvezőbb állapotát is figyelembe véve, a 2008. évi ár-érték viszonyokra is tekintettel, az elsőfokú bíróság által meghatározott nem vagyoni kártérítés illeszkedik a felperesek által hivatkozott bírói ítéletekben megállapított összegekhez.

[35] Ugyanezen okokból nem foghatott helyt az I-II. rendű felperesek esetében a DMD betegség túlzott figyelembevételére, illetőleg az ár-érték viszonyokra, bírói gyakorlatra alapított fellebbezési érvelés. Megalapozatlanul hivatkoztak a felperesek arra, hogy a III. rendű felperes a szülők életvitelében ugyanolyan teherterelt jelent, mint egy súlyosabb állapotú gyermek. A szakvélemény szerint a III. rendű felperes 2017. január 1. napjától naponta egy-két óra gondozásra szorul, ezt meghaladóan a magántanításból fakadóan szükséges az iskolai idő alatt a felügyeletet és a foglalkozást a szülőknek biztosítaniuk. E felügyelet költsége részben vagyoni kárként érvényesíthető. Az elsőfokú bíróság által az I-II. rendű felperesek javára megállapított nem vagyoni kártérítés megfelel a régi Pp. 206. § (1) és (3) bekezdésének, a megítélt összeg nagyságrendileg illeszkedik a bírói gyakorlathoz, annak felemelésére nincs indok.

[36] Nem volt jogszabályi alap az ápolási-gondozási, felügyeleti költségigényt érintő elsőfokú döntés megváltoztatására sem. A fellebbező felperesek érvelésével szemben az elsőfokú bíróság nem kizárólag amiatt fogadta el az iskolai időszakra az átlag napi 6 óra gondozási, felügyeleti időt, mert tévesen számolt, vagy rosszul értelmezte a felperesek keresetleszállításra vonatkozó nyilatkozatát. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából kitűnik, hogy bár minimális mértékben, de a DMD hatását is figyelembe kellett venni. A szakértői véleményből, nyilatkozatokból megállapítható volt, hogy a DMD-nek a viselkedésre és a tanulásra is hatása lehet, és ezt a minimális hatást nehéz elkülöníteni az oxigénhiányból eredő károsodástól, a hatás figyelembevétele a mérlegelés során ezért nem volt megalapozatlan. Az I-II. rendű felperesek számításával szemben 8 óra/nap iskolai időszak, 2 óra/nap iskolán kívüli időszak eredményeként évente nem kb. 6 óra/nap gondozás, felügyeleti idő jönne ki. Az elsőfokú ítéletben elvégzett levezetésből kitűnik, hogy az iskolán kívüli időszak a hétvégékkel együtt nem harmada az évnek, hanem annál lényegesen több, az év fele. A DMD hatás előzőekben kifejtett minimális, de nem elhanyagolható jellegét és az iskolán kívüli időszak eltérő számítását figyelembe véve, az elsőfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdés sérelme nélkül, megalapozottan állapította meg a 2017. január 1. napját követő időszakra átlag napi 4 óra gondozási, felügyeleti idő szükségességét az oxigénhiányból eredő károsodással összefüggően.

[37] Nem értett egyet ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla a DSGM fejlesztésre, a gépjármű használatra és a gépkocsi vásárlás költségére vonatkozó elsőfokú ítéleti döntéssel. A régi Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján a felpereseket megilleti a jog, hogy követeljék a vagyoni, nem vagyoni hátrányuk kiküszöböléséhez szükséges költségeket, függetlenül azok megelőlegezésétől. E jogszabályi rendelkezés alapján a vagyoni és nem vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges költségeket kell bizonyítani, és nem azt, hogy a költségeket kifizették, a vagyonuk ezekkel az összegekkel az őket ért kár folytán ténylegesen csökkent. A szakvélemény alátámasztotta a DSGM torna szükségességét, a III. rendű felperes ezt a fejlesztést nem vitásan igénybe vette. Ennek költségei ezért a régi Ptk. 355. § (4) bekezdése szerinti, a károsultat ért vagyoni, nem vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges költségeknek minősültek. A hozzátartozó vagy más, a felperessel személyes kapcsolatban lévő személy által ingyenesen nyújtott szolgáltatás nem értékelhető a károkozó javára, ezért nincs jelentősége annak, hogy a felpereseknek nem kellett fizetnie a szolgáltatásért. A felperesek által tanúval igazolt fejlesztés igénybevételének felperesek által megjelölt mértéke és annak díja nem volt vitatott, ezért a Fővárosi Ítéltábla a DSGM torna fejlesztés költségét a régi Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján a keresettel egyezően elfogadta 576.000 forintban.

[38] Ugyanezen okokból volt indokolt a gépjármű használatával, illetőleg a gépjármű vásárlásával kapcsolatos költség. A szakvélemény alátámasztotta, hogy III. rendű felperest kezelésekre, fejlesztésekre gépjárművel kellett szállítani. Az I-II. rendű felperesek tanúbizonyítással igazolták, hogy a gépjárművük tönkrement. A gépjármű használatához szükséges költség ezért a régi Ptk. 355. § (4) bekezdése szerinti, a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges költségnek minősül, függetlenül attól, hogy azokat a felpereseknek meg kellett-e téríteniük vagy sem. A felperesek élethelyzete, hogy a korábbi gépjárművük tönkrement, illetve, hogy ingyenesen jutottak kölcsönautóhoz, nem eshet a terhükre és nem szolgálhat a károkozó javára. A felperesek által havi 22.500 forinttal számított költségigény a régi Pp. 206. § (1) és (3) bekezdése alapján mérlegelve összecsúszásában elfogadható volt, a Fővárosi Ítéltábla ezért – a régi Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján – a keresettel egyezően, gépkocsihasználat címén 855.000 forintot ítélt meg a felperesek javára.

[39] A felperesek a gépjármű vásárlással a III. rendű felperes szállításához szükséges gépkocsi használati igényt oldották meg más módon. A III. rendű felperes károsodása és az igény között ebben a részben az okozati kapcsolat fennállt. A szállítás és a használat szükségességével összefüggően a vételár 50%-át a Fővárosi Ítéltábla ezért elfogadható, a károkozó alperesre áthárítható szükséges költségnek ítélte a régi Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján, és – a keresettel egyezően – 500.000 forintban állapította meg.

[40] A Fővárosi Ítéltábla a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a felperesek keresetének megfelelően a kamatkövetelésről is a DSGM fejlesztés, a gépkocsihasználat és a gépkocsi vásárlás költsége után.

[41] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperes marasztalásának összegét a vagyoni

károk tekintetében az 576.000 forint DSGM költségével, 855.000 forint gépkocsihasználat, 500.000 forint gépjármű vásárlás költségével és annak rendelkező rész szerinti kamataival felemelte. Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[42] A Fővárosi Ítéltábla a per tárgyának értékét a régi Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel – a per során, illetve azt megelőzően lejárt járadékok összegétől függetlenül – a járadékok éves, a keresetmódosítás szerinti legmagasabb összege alapján 31.365.900 forintban állapította meg (22.000.000 forint nem vagyoni kár +279.000 forint ápolási, gondozási költség + 648.000 forint háztartási kisegítő + 72.000 forint rezsitöbbletköltség + 1.910.000 forint fejlesztő kezelések költsége, 1.140.000 forint magántanár költsége + 97.920 forint közlekedési többletköltség + 270.000 forint gépkocsihasználat költsége + 379.800 forint gyermekfelügyelet + 500.000 forint gépkocsivásárlás költsége). E számítási mód szerint a felperesek 24.882.664 forint erejéig lettek pernyertesek, a pernyertesség-pervesztesség arányát ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg 80-20 %-ban a felperesek javára.

[43] A Fővárosi Ítéltábla a felperesek kártérítési és nem vagyoni kártérítési igényét nem találta nyilvánvalóan eltúlzottnak, ezért egyetértett a régi Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazhatóságával. Az ügy bonyolultsága, a jogalapi kérdés miatt elhúzódó eljárás indokolta azt is, hogy a jogszabály által megállapítható ügyvédi munkadíjat a bíróság másfélszeres szorzóval vegye figyelembe. A felperesek javára ugyanakkor a régi Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja szerint számított 24.882.664 forint után, a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet (Ükr.) 3. § (2) bekezdése, (6) bekezdése és a régi Pp. 81. § (2) bekezdése alapján megállapítható ügyvédi munkadíj 1.419.719 forint plusz áfa összeg. Az ügyvédi munkadíjon felül a felek által előlegezett költségekre a régi Pp. 81. § (1) bekezdését kellett alkalmazni, mivel ezekre a költségekre a régi Pp. 81. § (2) bekezdésének „a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő” fordulata nem értelmezhető. A felperesek ezért az ügyvédi munkadíjon felül, az általuk előlegezett 362.245 forint szakértői költség 80%-ára, 289.796 forintra, összesen 1.709.515 forint és ebből 1.419.719 után járó áfa összegre tarthatnak igényt. A Fővárosi Ítéltábla ennél fogva az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó részét is megváltoztatta a régi Pp. 253. (2) bekezdése alapján, és az elsőfokú perköltséget az előzőek szerint felemelte. Az állam által előlegezett költség viseléséről az elsőfokú bíróság a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján, megfelelően rendelkezett, ezért a Fővárosi Ítéltábla az erre vonatkozó rendelkezését helybenhagyta, míg a régi Pp. 81. § (2) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (Kmr.) 15. § (1) bekezdése alapján mentesítette az I. és II. rendű felpereseket az állam által előlegezett illeték viselése alól. Egyebekben az illetékre és az állam által előlegezett költségre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezéseket is helybenhagyta.

[44] A felperesek fellebbezése kisebb részt volt eredményes (25%), a Fővárosi Ítéltábla ezért az Ükr. 3. § (2) bekezdése, és (5) bekezdése alapján kötelezte az I-III. rendű felpereseket az alperes javára a rendelkező részben foglalt fellebbezési eljárási költség megfizetésére.

[45] A fellebbezési eljárási illeték viselése tekintetében – mivel az I-II. rendű felperesek fellebbezése csak kis részben vezetett eredményre – a Kmr. 15. § (1) bekezdése nem alkalmazható, ezért az I-II. rendű felperesek kötelesek megfizetni az állam javára a fellebbezési eljárási illeték elvesztességükkel arányos részét, míg a további le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége, illetőleg a III. rendű felperes teljes személyes költségmentessége folytán az állam viseli [6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, 14. §-a].

Budapest, 2021. április 28.

Dr. Kincses Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila s.k.

Dr. Csordás Csilla s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: